אילימא למעוטי חתול. כלומר דוקא זאב דריס בתימרי רברבי ולא חתול: **ורבי תימא** קמשמע לן דזאב בגסה נמי דרים. כלומר דלהכי נקט מן הזאב ולמעלה לאשמועינן דכל מן הזאב ולמעלה שוה דמה לרי בגסה אף ה) זאב בגסה: **הכי** גרסינן אמר רב חסדא דרוסת חתול ונמייה בגדיים וטלאים. ולא גרסינן נך במילתיה דרב חסדא דאי גרס ליה א"כ כי פריך ליה מברייתא מנך נמי פריך וכי משני הוא דאמר כבריבי אנך ריך לומר דקאי נמי בריבי אנך ואילו מתני' קתני נך דיש לו דרוסה ומתניתין איירי בכל עניין אף במקוס שאין מצילין וכי תימא דאמי דמחלק בריבי היינו בגדיים וטלאים אבל בעופות לא א"כ מאי קא פריך מהכיא תרגגולתא דהוה בי רב כהנא ואע"פ שעל כרחך אנו צריכין לחלק משום דלא תקשה ברייתא אמתניתין היינו משום דקסבר דבעופות קלי זיהריה ובגדיים וטלאים לא קלי זיהריה אבל בריבי סובר דמקוס שיש לו מצילין קלי בין בעופות בין בגדיים וטלאים אבל במקוס שאין מצילין אין לו כלל ארס ואי הוה גרסינן נך במילתא דרב חסדא אם כן אף בנך נמי היינו צריכין לומר כן ועוד לאיכא דאמרי דמשני דברייתא כבריבי היא א"כ לרב חסדא יש דרוסה לנך בכל עניין אף בגדיים וטלאים ומאי איריא דתני מתניתין עוף הדק אפילו גדיים וטלאים נמי: **מ"מ** לרב חסדא קשיא. ולא"ת ולישני ליה דברייתא באימרי רברבי וי"ל דדומיא דנך קתני דאף בגדיים וטלאים אין לו דרוסה ומיהו לפירוש איכא דאמרי דאוקי לברייתא כבריבי ובאין לו מצילין לא הוי חתול דומיא דנך דדרוסת הנך בעופות בכל עניין ובגדיים וטלאים לא דריס בשוס עניין ומתוך כך יתישב אמאי לא מוקי ברייתא נמי לגישנא קמא כבריבי ובאין להן מצילין הא במצילין יש להן דרוסה משוס דדומיא דנך קתני דאין לו דרוסה בכל עניין: יש

אבל דרוסה לית להו ותסברא נץ לא דרים והתנן ודרוסת הנץ הא לא קשיא כאן בעופות כאן בגדיים וטלאים מכל מקום לרב חסדא קשיא הוא דאמר כי האי תנא דתניא בריבי אומר לא אמרו אין דרוסה אלא במקום שאין מצילין אבל במקום שיש מצילין יש דרוסה ובמקום שאין מצילין אין דרוסה והא ההיא תרגגולת דהואי בי רב כהנא דרהט חתול בתרה ועל ו) לאידרונא ז) ואיתחיד דשא באפיה ומחייה לדשא בסיחופיה ואשתכח עלה חמשה קורטי דמא הצלת עצמה נמי כהצלת אחרים דמי ורבנן זיהרא אית ליה ולא קלי זיהריה ח) איכא דאמרי הא מני בריבי היא דתניא בריבי אומר לא אמרו יש דרוסה אלא במקום שיש מצילין אבל במקום שאין מצילין אין דרוסה ובמקום שאין מצילין אין דרוסה והא ההיא תרגגולת דהואי בי רב כהנא דרהט חתול בתרה ועל לאידרונא ואיתחיד דשא באפיה ומחייה לדשא בסיחופיה ואישתכח עליה חמשה קורטי דמא הצלת עצמה נמי כהצלת אחרים דמיא בעא מיניה רב כהנא מרב יש

אכל במקום שיש ט) לה מליל. הוא כועס ויש לו ארס חזק וכשמכה בצפורן משליך בה ארס ודרך חסדא בשיש מצילין: **בסחופיה.** פלוט"א: **חמשה קורטי דמא.** ארס של חמש אצבעות: **הצלת עצמה.** שהיא עצמה מצלת גופה ובורחת: **ורבנן.** דפליגי עליה דבריבי דאמרי אפילו יש מצילין אין דרוסה בהאי דמא דמשתכח בדשא מפרקי לך: **איכא דאמרי.** דרב חסדא אפילו במקוס שאין מצילין קאמר דיש דרוסה ומתניתין דנקט זאב משוס איימרי רברבי נקט י) והא מתניתין דנקט עד שתנקב לחלל בריבי היא ובמקום שאין מצילין ורבנן פליגי עליה: **לא אמרו יש דרוסה.** לחתול: **אכל במקום שאין מצילין כו'.** ורבנן סברי אף במקום שאין מצילין יש דרוסה: אף

(מתניתא) [מתניתין] הוה אמינא דמלתא קתני כלומר מה דתנן ודרוסת הזאב אורחא דמלתא קתני כלומר ואפי' חתול ומה דקתני דרוסת הזאב לא מדכר זאב אלא דאורחא דמילתא דזאב דדריס קמ"ל רב זאב למעוטי חתול אבל דריסה לית להו. כלומר אי לא ניקב לאו טרפה בשביל (אדם) [ארס]. נמיה חיה קטנה. אלא במקום שאין מצילין כלומר במקום שאין מציל שום בר נש מידה שאין כועס עליה אבל במקום שיש מצילין שכועס על הבהמה יש דרוסה. דאישתכח עליה חמשא קורטא דדמא על בבא: הצלת עצמה כהצלת אחרים דמי. כלומר כיון דאיתחיד בבא באנפיה כעס ודרס.

ה) נראה דל"ל דחוליות יש שם ולגעות ליתא.

עין משפט נר מצוה

קנט א ב ג מיי' פ"ב מהל' טומאת מת הל"ח סמג עשין רלא ומיי' פ"י מהל' שחיטה הלכה ב סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נד סעיף ד:

קס ד ה מיי' פ"י מהל' שחיטה הל"ו סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' עטי' ל:

קסא ו מיי' פ"ט מהל' שחיטה הל"ה סמג שם טוש"ע יו"ד סי' מח ס"ג:

קסב ז ח ט מיי' פ"ה מהל' שחיטה הל"ד סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' מז סעיף א:

קסג י מיי' שם טוש"ע שם סעי' ב:

קסד כ טוש"ע שם סעי' ד ואפילו כשאין מצילין יש לרוסה כרב חסדא אליבא דרבנן:

רבינו גרשום

וכמה יהא חסרון. שאינו חשוב רוב בניינו: בש"א ב' חוליות ובית הלל אומרים אפילו לא חיסרו אלא חוליא אחת אינו סותר ימי נזרו ואינו מגלח ואמר רב יהודה אמר שמואל וכן לטרפה. אפילו לא חיסר אלא חוליא טרפה וכיצד אמרת דאינה טרפה עד שתיעקר צלע מעיקרה. בשלהי כפלי כלומר דחוליא ג) לית בה צלע. א"כ הוה ליה מקולי דבית שמאי כו' כלומר אי אמרת וכן לטרפה הוו להו ב"ה לחומרא וב"ש לקולא: א"ל רבא כי אתשיל ההוא לענין כו' כלומר כי אתשיל כמה חסרון בשדרה לענין טומאה איתשיל ולא לענין טרפה דהוו להו ב"ש לחומרא: ברוב גובה או ברוב היקיפה כו' רוב גובה מקרום של מוח עד הפה רוב היקיפה מאזן לאזן: ותפשוט ליה מהא דתנן או שנקרע רוב החיצונה ואמרי במערבא דכרס החיצונה זהו בשר החופה את רוב הכרס וש"מ דבשר החופה את רוב הכרס ברוב קרוע מידי הוא טעמא אלא לשמואל כו' מי הוא אמורא שאמר בשר החופה את רוב הכרס ברובו שמואל והוא לא סבר דמה דתנן או שנקרע רוב החיצונה זה בשר החופה את רוב הכרס דחזינן (למיפרך) למימריה בזה הפרק יעקב אמר נחמני אמר שמואל מקום שאין בה מילתא זהו כרס הפנימי ושאר הכרס זהו הכרס החיצונה ומה דתנן או שנקרע רוב החיצונה לא אמר מבשר החופה את רוב הכרס אלא מכרס עצמו ועדיין תיבעי לן לשמואל בשר החופה את רוב הכרס ברוב קרוע או ברוב נטול: בבהמה מן הזאב ולמעלה כלומר כגון דוב וארי בעופות מן הנץ ולמעלה דורסין אבל אם פחות מנץ אין לו דרוסה נץ זה אוסטיור בלע"ז: וכי תימא דזאב אפי' בגסה דורס כלומר אשמעינן. ואיבעית תימא למעוטי חתול ואי

מסורת הש"ס

ה) [נעיל מכ: ושם נסמן] הלכות פ"ב מסכת ג, ג) [פי' סוף וקן], ג) [יומא פ. זבחים לח: לקמן קה. בכורות ל: ערכין מז:], ד) ל"ל רבא, ה) [נעיל מב.], ו) [נעיל נ:], ז) [ל"ל הלמן], ח) [שם], ט) [גי' הרא"ש רבי אלעזר וכן בפרש"י ד"ה גברא], י) [בעינן ד: וש"נ], כ) [תרגום של ויקא המדרה (בראשית מג פ"ל) ועאל לאידרון], ל) פי' מאליו, מ) ס"א ל"א גדול הדור,

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) רש"י ד"ה גברא אגברא קא רמית דרבי אלעזר אדרב כל"ל: ב) ד"ה נמייה וכו'. נ"ב עיין שבת קמו ע"ב בד"ה משום דיחמא וכו' פרש"י דנמייה שכן הוא:

לעזי רש"י

מרטרינ"א. נמייה. פלוט"א [פוט"א]. כף-רגל.

מוסף רש"י

כמה חסרון בשדרה. ותצלע מעורת שדרה ותיזון כשאר עצם כשעורה שאינו מעמעת בהאכל (ערובין ז.) אלא במגע ובמשא כדין עצם כשעורה, דאילו שדרה שלמה וגולגולת שלמה ורוב מניינו ורוב בניינו תנן באהילות (פ"ב מ"ג) דמטמאין בהאכל ואע"פ שאין עליהן בשר (לעיל מב:). **וכן לטרפה.** נב"ש לא טרף טרפה בצלע משמי חוליות ונב"ה בחוליא אחת מיטרפא (שם). בשניקבה. במשהו (לעיל מב.). **בשר החופה.** פירשמיו וחזו קרוס עב העובר על כל החלל וקורין לו טיגפ"ל ויטנו מן המזה ועד היכיכס והכוס הקרוי פנ"ל מעטנו נחבה בצלעות המזה וכובו אחת אומו קרוס, ורוב המילוה דקאמר מתניתין רוצין כמה יש מן הקרוס כנגד אומו רוב הכרס ואם נקרע שם רוב מה שיש מן הקרוס כנגד הכרס טרפה ואם ממקום שהכרס כלה ולמעטה נקרע אומו קרוס כשרה (שם). **מקום שאין בו מילת.** מקום יש בכרס חלק שאין שם אומו אמר שגוכרין בדוחמיס מן הכרס (שם).

שיטה מקובצת

א) ואתא רב לפרושי מתני' דדוקא: ב) אבל במקום שיש מציל: ג) משום אימרי רברבי נקט ומתניתא דקתני עד: ד) ולמעלה שוה דמה ארי בגסה אף אינהו נמי בגסה: